

MỘT SỐ KINH NGHIỆM LÃNH ĐẠO CÔNG TÁC TÔN GIÁO CỦA ĐẢNG BỘ TỈNH HƯNG YÊN

Đỗ Thị Thanh Huyền

Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Hưng Yên

Ngày tòa soạn nhận được bài báo: 20/04/2017

Ngày phản biện đánh giá và sửa chữa: 20/05/2017

Ngày bài báo được duyệt đăng: 10/06/2017

Tóm tắt:

Nhận thức sâu sắc về tôn giáo và vai trò của công tác tôn giáo mới có thể vạch ra được chủ trương, chính sách phù hợp thúc đẩy tôn giáo phát triển đúng quỹ đạo của nó và phù hợp với thực tế khách quan cũng như phù hợp với những quy định của pháp luật. Cần phải khẳng định rằng tôn giáo và các hoạt động tôn giáo không chỉ giới hạn trong phạm vi đời sống tinh thần của đồng bào có đạo mà còn liên quan đến nhiều lĩnh vực của đời sống xã hội, đến các cấp, các ngành và các địa phương, địa bàn dân cư. Vì vậy, Đảng bộ tỉnh Hưng Yên luôn nhận thức rõ rằng tôn giáo luôn là một vấn đề nhạy cảm và phức tạp nên việc giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của chính quyền các cấp càng trở nên cần thiết và quan trọng hơn bao giờ hết. Đồng thời, công tác tôn giáo là một trong những công tác quan trọng, là nhiệm vụ của toàn Đảng bộ, của các cấp chính quyền và của cả hệ thống chính trị.

Từ khóa: Tôn giáo, Hưng Yên.

1. Đặt vấn đề

Tôn giáo là một trong những lĩnh vực quan trọng và nhạy cảm của đời sống kinh tế - chính trị - xã hội của mỗi quốc gia. Giải quyết tốt vấn đề tôn giáo sẽ góp phần tích cực trong việc củng cố khối đại đoàn kết toàn dân, phát huy quyền dân chủ và tự do tín ngưỡng của nhân dân trong xã hội. Nhận thức vai trò và tầm quan trọng của công tác tôn giáo, Đảng bộ tỉnh Hưng Yên đã lãnh đạo, chỉ đạo công tác tôn giáo rất kịp thời và nhạy bén. Từ thực tiễn lãnh đạo công tác tôn giáo của Đảng bộ tỉnh Hưng Yên (1997-2010), có thể rút ra những kinh nghiệm quý báu trên lĩnh vực này.

2. Nội dung

2.1. Giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của chính quyền các cấp đối với công tác tôn giáo

Trong việc xây dựng hệ thống chính trị cơ sở, kinh nghiệm của Đảng bộ tỉnh Hưng Yên cho thấy trước hết cần phải tập trung xây dựng tổ chức cơ sở đảng vững mạnh cả về chính trị, tư tưởng và tổ chức; thông qua nhiều biện pháp, trong đó có việc đưa thanh niên tốt vào rèn luyện trong trường học quân đội nhân dân để bồi dưỡng kết nạp Đảng; hết thời gian nghĩa vụ trở về địa phương công tác. Trên cơ sở xây dựng tổ chức đảng, chính quyền (bao gồm cả UBND và Hội đồng nhân dân) vững mạnh để củng cố hệ thống chính trị ở cơ sở, xây dựng tổ chức quần chúng (đoàn thể nhân dân và các tổ chức xã hội nghề nghiệp).

Mặt trận tổ quốc và các đoàn thể luôn có sự sáng tạo, đổi mới nội dung và phương thức hoạt

động theo hướng nắm chắc tâm tư, nguyện vọng chính đáng của quần chúng tín đồ, chăm lo bảo vệ lợi ích của đồng bào có đạo, khắc phục tình trạng hành chính hoá, xa rời quần chúng. Thường xuyên có sự phối hợp hành động giữa các đoàn thể, tạo nên những phong trào thi đua yêu nước, thông qua đó củng cố khối đại đoàn kết toàn dân. Hơn nữa, cũng thông qua các phong trào quần chúng thực hiện các chương trình phát triển kinh tế, văn hoá, xã hội ở địa phương như các phong trào xoá đói giảm nghèo, xây dựng đời sống văn hoá mới, xây dựng nông thôn mới, bài trừ tệ nạn xã hội, bài trừ mê tín dị đoan... để qua đó phát hiện, bồi dưỡng, kết nạp người tốt vào tổ chức chính trị ở địa phương. Chú trọng tuyên truyền, giới thiệu, hướng dẫn quần chúng có đạo áp dụng khoa học kỹ thuật vào sản xuất, nâng cao đời sống; đẩy mạnh thông tin, tuyên truyền về chính sách tôn giáo, vận động, giáo dục đồng bào có đạo nêu cao tinh thần cảnh giác cách mạng, nhận rõ các âm mưu lợi dụng tôn giáo, núp bóng tôn giáo để phá hoại đoàn kết dân tộc, chống đối chế độ.

Trong công tác xây dựng đội ngũ cán bộ, cấp uỷ, chính quyền các cấp đã chú ý quan tâm chỉ đạo, củng cố xây dựng, phát triển và thực hiện lựa chọn cốt cán tôn giáo ở cơ sở để làm nòng cốt. Việc lựa chọn cốt cán trong tôn giáo Đảng bộ tỉnh Hưng Yên có kinh nghiệm là lựa chọn những đảng viên là người có đạo, các chức sắc, chức việc có uy tín trong cộng đồng; những cán bộ hội viên, đoàn viên của các đoàn thể chính trị - xã hội là người có khả năng tuyên truyền vận động nhân dân thực hiện tốt các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách,

pháp luật của nhà nước đến với các tầng lớp nhân dân, trong đó, có đồng bào các tôn giáo, là các tín đồ tôn giáo gương mẫu trong các phong trào hành động cách mạng, thực hiện có hiệu quả các mục tiêu, giữ vững an ninh trật tự ở địa phương, cơ sở. Muốn làm tốt được điều này phải thông qua phong trào quần chúng thi đua theo tinh thần “tốt đời, đẹp đạo” để lựa chọn, sàng lọc, phân công phụ trách đơn tuyến, thường xuyên bồi dưỡng, động viên tinh thần và vật chất thích hợp, tiến hành giao việc và báo việc phù hợp với từng người cụ thể.

Đảng bộ tỉnh Hưng Yên còn tiến hành thực hiện công tác xây dựng, tranh thủ, sử dụng lực lượng cốt cán trong tôn giáo một cách kế hoạch với đầy đủ nội dung. Đảng bộ tỉnh nhận thức rõ vai trò, uy tín và ảnh hưởng của các vị chức sắc đối với các tín đồ. Tiếng nói của họ có trọng lượng lớn, có lúc có nơi giữ vai trò quan trọng đến lập trường, tư tưởng, thái độ của tín đồ. Vì vậy, công tác vận động các chức sắc, nhà tu hành có ý nghĩa rất quan trọng trong công tác tôn giáo. Tuy nhiên, công tác vận động các chức sắc, nhà tu hành gắn liền và có mối quan hệ hữu cơ với công tác vận động quần chúng tín đồ các tôn giáo. Làm tốt công tác vận động các chức sắc sẽ góp phần tích cực trong cuộc vận động tín đồ, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Ngược lại, làm tốt công tác vận động tín đồ góp phần tạo ra môi trường xã hội thuận lợi trong việc tiến hành công tác vận động các chức sắc, nhà tu hành đạt hiệu quả.

Vì vậy, Đảng bộ tỉnh Hưng Yên thường xuyên làm tốt công tác điều tra cơ bản, thu thập đầy đủ chính xác mọi tài liệu, thông tin liên quan đến từng chức sắc tôn giáo và những người mà giáo hội sẽ lựa chọn vào những vị trí cốt cán của các tổ chức hội đoàn tôn giáo ở cơ sở, cả về đời tư, sở thích, cá tính... những cán bộ chủ chốt là người có đạo của các đoàn thể chính trị - xã hội. Qua đó tham mưu giúp cấp uỷ, chính quyền và cơ quan quản lý nhà nước về tôn giáo ở địa phương định hướng cho giáo hội trong việc lựa chọn và bầu cử, đồng thời có nội dung, phương pháp tranh thủ đối với từng trường hợp. Kết hợp việc đảm bảo thực hiện đúng đắn chính sách tôn giáo của Đảng và nhà nước với việc quan tâm giúp đỡ giải quyết các nhu cầu chính đáng của các chức sắc tôn giáo để tạo thiện cảm. Tổ chức tốt việc thăm hỏi các chức sắc, đồng bào tôn giáo nhân dịp lễ trọng, ngày lễ lớn của đất nước, ngày Tết truyền thống của dân tộc; đẩy mạnh việc phát triển kinh tế - xã hội, xoá đói giảm nghèo, xây dựng gia đình văn hoá, làng văn hoá, tăng cường công tác y tế giáo dục trong đồng bào có đạo... Tăng cường tiếp xúc với các chức sắc, chức việc trong tôn giáo. Việc gặp gỡ các chức sắc, chức việc tôn giáo nhằm làm tốt công tác tuyên truyền chủ trương, đường lối

của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, đề cao nghĩa vụ, trách nhiệm của công dân nói chung, của chức sắc, chức việc nói riêng trong việc chấp hành pháp luật và tham gia phong trào bảo vệ an ninh Tổ quốc, đảm bảo an ninh, trật tự địa phương, cơ sở. Tranh thủ các chức sắc, chức việc tôn giáo vào công tác tuyên truyền, vận động quần chúng tín đồ thực hiện tốt nghĩa vụ công dân; hưởng ứng và tích cực tham gia các phong trào của địa phương. Đối với số chức sắc, chức việc thông qua việc gặp gỡ để tác động hạn chế mặt cực đoan hoặc khi phát hiện có ý đồ xấu thì có biện pháp đấu tranh ngăn chặn kịp thời. Phương châm là tranh thủ số tiến bộ, vận động số lừng chừng, phân hoá cô lập số cực đoan có thái độ chính trị xấu, làm giảm tính tiêu cực trong từng chức sắc, chức việc tôn giáo, không để địch và phần tử xấu lợi dụng lôi kéo. Qua việc thường xuyên gặp gỡ các chức sắc tôn giáo còn phát hiện những mâu thuẫn bất đồng trong nội bộ các chức sắc, chức việc tôn giáo để phân hoá cải tạo lẫn nhau theo hướng có lợi cho ta.

Nhìn chung, các chức sắc, chức việc tôn giáo ở Hưng Yên được cấp uỷ, chính quyền, các ban ngành, đoàn thể các cấp thường xuyên quan tâm, tiếp xúc và tạo thiện cảm gần gũi, qua họ, vận động, tuyên truyền quần chúng nhân dân chấp hành tốt đường lối, chính sách pháp luật và đem những giá trị đạo đức tốt đẹp trong tôn giáo góp phần xây dựng đời sống văn hoá mới ở địa phương, cơ sở.

Tuy nhiên, trong cơ chế phối hợp, thực tế cho thấy vừa có tình trạng chồng chéo, “lấn sân” giữa các bộ phận của hệ thống chính trị, vừa có tình trạng có một số mặt còn bỏ trống do không phân định rõ chức năng, nhiệm vụ dẫn đến một số mặt hoạt động hiệu quả còn thấp, thậm chí hạn chế tác dụng của nhau. Kinh nghiệm ở Hưng Yên cho thấy cần phải sớm xác lập cơ chế phối hợp công tác của các tổ chức trong hệ thống chính trị ở các cấp của địa phương theo đúng nguyên tắc: Đảng bộ lãnh đạo, UBND quản lý, Mặt trận và các đoàn thể vận động thực hiện.

Việc cụ thể hoá nguyên tắc trên đây cần có quy định chung: Tỉnh uỷ trực tiếp chỉ đạo công tác chính trị tôn giáo, UBND tỉnh, Ban Tôn giáo thực thi chức năng quản lý hành chính nhà nước về hoạt động tôn giáo theo quy định của luật pháp. Mặt trận vận động chức sắc tôn giáo và các chức việc cơ sở, các đoàn thể nhân dân, vận động quần chúng thuộc đối tượng của mình (theo lứa tuổi hoặc theo giới tính), công an nhân dân trực tiếp chống địch lợi dụng tôn giáo.

2.2. Quan tâm lãnh đạo xây dựng đội ngũ cán bộ làm công tác tôn giáo

Khi bàn về công tác tôn giáo, Chủ tịch Hồ

Chí Minh đã khẳng định rằng: Phần lớn đồng bào tôn giáo, nhất là các tầng lớp lao động đều yêu nước, như công giáo ở nhiều nơi... một số đồng bào công giáo tuy bản chất thì tốt nhưng họ bị bọn cầm đầu phản động lung lạc nên họ hoài nghi chính sách của Đảng và chính phủ. Vì địch dùng chính sách chia rẽ, song một phần cũng vì ta chưa có phương pháp thích hợp để vận động đồng bào tôn giáo. Đồng thời vì cán bộ ta kém có nơi đã có hành động lỗ lã, phạm đến tín ngưỡng và quyền lợi của đồng bào tôn giáo.

Rõ ràng, không phải ngẫu nhiên có hiện tượng đồng bào có đạo bị một số ít phần tử xấu lợi dụng lôi kéo để chống phá chế độ. Nếu cán bộ làm công tác tôn giáo thực sự là những người có năng lực, biết gần gũi và lắng nghe tâm tư, nguyện vọng của đồng bào có đạo, biết tranh thủ vận động thì chắc chắn chúng ta sẽ quản lý tốt công tác đầy khó khăn, vất vả này.

Để công tác tôn giáo ngày càng được thực hiện tốt hơn, cần có nhiều chủ trương phối hợp trong hoạt động, đặc biệt là đội ngũ những người làm công tác tôn giáo cần phải có nhận thức đúng đắn, đầy đủ về công tác này. Các cán bộ làm công tác tôn giáo phải gần gũi, sâu sát hơn với nhân dân. Họ không chỉ là những người có lòng nhiệt tình, đạo đức trong sáng mà còn phải được trang bị tri thức chung và những tri thức về tôn giáo cần thiết. Đó có thể coi là điều cốt lõi của vấn đề vì cán bộ vẫn là yếu tố quyết định. Có như vậy mới tăng cường sự hiểu biết giữa đồng bào tôn giáo với Đảng và Nhà nước. Đặc biệt, cần khơi dậy hơn nữa lòng yêu nước của đồng bào tôn giáo, cùng nhau xây dựng, phát triển đất nước.

Cần phải khẳng định xây dựng đội ngũ cán bộ chuyên trách công tác tôn giáo ở các cấp là vấn đề có ý nghĩa then chốt và quyết định. Một thực tế cho thấy nguyên nhân hạn chế hiệu quả công tác tôn giáo là do cán bộ làm công tác tôn giáo trái chuyên môn, ít được đào tạo, bồi dưỡng. Vì thế, cấp trên phải quan tâm hàng đầu cho việc đào tạo, bồi dưỡng cán bộ làm công tác tôn giáo.

Hiện nay biên chế của bộ máy công tác tôn giáo vẫn còn mỏng. Ban Dân vận có 1 Phòng dân tộc và tôn giáo với 3 biên chế công tác tôn giáo. Ban Tôn giáo thuộc Sở Nội vụ tỉnh có 8 biên chế, có duy nhất 1 phòng chuyên môn; huyện trước kia có phòng tôn giáo, nay lực lượng cán bộ làm công tác tôn giáo cấp huyện nằm trong phòng Nội vụ nhưng cũng chỉ có một cán bộ mà thôi.

Sự yếu kém, hẫng hụt từ đội ngũ cán bộ làm công tác tôn giáo hiện nay có thể là nguyên nhân của mọi nguyên nhân dẫn đến những hạn chế, yếu kém của công tác này. Vì thế, kinh nghiệm của Đảng bộ tỉnh Hưng Yên là bên cạnh việc tăng cường đội ngũ

cán bộ làm công tác tôn giáo của hệ thống chính trị, trước hết cần có kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng những cán bộ đang làm công tác này. Mấy năm nay, trong sự phối hợp của các đơn vị làm công tác tôn giáo, nhiều loại lớp đào tạo, bồi dưỡng kiến thức về tôn giáo và công tác tôn giáo được mở cho hàng ngàn cán bộ ở các cấp, ngành, các đoàn thể. Đây là một chuyển biến lớn, góp phần nâng cao nhận thức về tôn giáo và công tác tôn giáo cho toàn hệ thống chính trị của tỉnh.

Về đội ngũ cán bộ làm công tác tôn giáo hiện nay đòi hỏi: các cấp ủy quan tâm bố trí đúng người làm công tác tôn giáo, họ phải được bồi dưỡng về kiến thức tôn giáo và nghiệp vụ công tác tôn giáo. Nhận thức được điều đó tỉnh Hưng Yên đã đưa chương trình tôn giáo học vào các lớp đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của các trường chính trị, đoàn thể các cấp, có hình thức linh hoạt phổ biến kiến thức tôn giáo học cho nhân dân với tính cách “xã hội hóa”. Đặc biệt, Tỉnh ủy bước đầu đã có kế hoạch phát hiện, đào tạo những cán bộ có uy tín, có năng lực vận động chức sắc tôn giáo để tạo ra mối quan hệ đồng thuận.

Cán bộ làm công tác tôn giáo cũng cần đảm bảo tính ổn định. Bên cạnh chế độ đãi ngộ vật chất, về mặt tinh thần, họ phải được lãnh đạo động viên, khen thưởng.

2.3. Đẩy mạnh phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống cho đồng bào tôn giáo

Chủ trương phát triển kinh tế - xã hội, từng bước nâng cao đời sống của nhân dân, đặc biệt là đồng bào tôn giáo là nhiệm vụ mang tính chiến lược, trọng tâm của Đảng và Nhà nước ta.

Xuất phát từ thực tế ở tỉnh Hưng Yên, khi nào đời sống kinh tế của đồng bào các tôn giáo gặp khó khăn thì hiệu quả công tác tôn giáo không cao, Đảng bộ tỉnh đã xây dựng chương trình phát triển kinh tế - xã hội cụ thể phù hợp với đồng bào tôn giáo trong tỉnh. Phần lớn đồng bào có đạo đều là những nông dân, hoạt động trong nông nghiệp là chủ yếu. Vì vậy, kinh nghiệm của tỉnh Hưng Yên để phát triển kinh tế - xã hội cho đồng bào có đạo là hỗ trợ về vốn sản xuất và quan trọng hơn là định hướng sản xuất. Đó là chuyển đổi cây trồng, vật nuôi, phát huy lợi thế nghề truyền thống, nhất là phát triển kinh tế theo mô hình vườn, ao, chuồng, trang trại... được đông đảo đồng bào có đạo tích cực tham gia và thu được kết quả cao. Bên cạnh đó, các cấp ủy đảng cùng với các sở, ban, ngành liên quan còn phối kết hợp tuyên truyền, hướng dẫn đồng bào các tôn giáo áp dụng những thành tựu khoa học kỹ thuật mới để thay đổi tập quán làm ăn nhỏ lẻ, manh mún. Từ đó khoảng cách giữa Đảng, chính quyền với bà con theo đạo trở nên gần gũi hơn, kéo gần khoảng cách.

2.4. Xây dựng đời sống văn hoá ở cơ sở nhằm giữ gìn và phát huy bản sắc văn hoá dân tộc

Khi kinh tế - xã hội của đồng bào có đạo phát triển sẽ đòi hỏi nhu cầu về văn hoá tăng lên. Đặc biệt trong bối cảnh toàn cầu hoá hiện nay, để quá trình xây dựng nền văn hoá tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc thành công cũng cần phải quan tâm hơn đến đời sống văn hoá ở cơ sở, trong đó có đồng bào tôn giáo. Cần quan tâm phát triển kết cấu hạ tầng văn hoá, giáo dục, y tế, trường học, nhà văn hoá, trạm xá, bệnh viện... để nâng cao dân trí, chăm sóc sức khoẻ cộng đồng. Muốn làm được điều này chúng ta cần phải xây dựng một chương trình tổng thể có mục tiêu rõ ràng dưới sự điều hành thống nhất của UBND tỉnh và sự tham gia của một số ngành chủ yếu: Giáo dục đào tạo, văn hoá - thông tin, thể thao, y tế, Mặt trận, Hội phụ nữ, Hội nông dân, Đoàn thanh niên... Chúng ta cần phát động các phong trào xã hội phù hợp với đức tin, tâm lý, tập quán của đồng bào theo các tôn giáo khác nhau để thu hút họ tích cực tham gia hưởng ứng. Qua các phong trào đó cần có sự tôn vinh, động viên, khen thưởng kịp

thời để làm gương cho đồng bào học tập.

3. Kết luận

Nhìn chung từ ngày tái lập Tỉnh (1997) đến nay, Đảng bộ tỉnh Hưng Yên lãnh đạo công tác tôn giáo đã đạt được những thành tựu đáng kể, góp phần quan trọng vào công cuộc xây dựng cuộc sống mới, tốt đời đẹp đạo. Nhìn lại chặng đường đã qua, Đảng bộ tỉnh Hưng Yên nhận thức rõ rằng, tôn giáo là một vấn đề cực kỳ phức tạp và công tác tôn giáo là một nhiệm vụ lớn lao đầy thử thách và lắm chông gai, nhất là đối với cán bộ làm công tác tôn giáo.

Phát huy quyền làm chủ của người dân, vận động khuyến khích đồng bào thực hiện tốt chủ trương chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước theo phương hướng “tốt đời, đẹp đạo” là mục tiêu mà Đảng bộ tỉnh Hưng Yên luôn hướng tới trong công tác tôn giáo. Đảng bộ tỉnh Hưng Yên luôn tôn trọng đảm bảo thực hiện quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo và không tín ngưỡng tôn giáo cho công dân theo quy định của pháp luật.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Ban Dân vận tỉnh Hưng Yên (2009), *Báo cáo công tác tôn giáo trên địa bàn tỉnh Hưng Yên*, Phòng lưu trữ văn phòng Tỉnh uỷ.
- [2]. Đảng bộ tỉnh Hưng Yên (2015), *Văn kiện Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVIII*, Hưng Yên.
- [3]. Tỉnh uỷ Hưng Yên (2008), *Báo cáo tổng kết 5 năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 7 Ban Chấp hành Trung ương (khoá IX) về công tác tôn giáo*, Phòng lưu trữ văn phòng Tỉnh uỷ.
- [4]. Tỉnh uỷ Hưng Yên (2010), *Kế hoạch số 129 - KH/TU về thực hiện Kết luận số 57-KL/TW của Bộ Chính trị (khoá X) về tiếp tục thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khoá IX) về công tác tôn giáo*, Phòng lưu trữ văn phòng Tỉnh uỷ.

SOME EXPERIENCES IN LEADING RELIGIOUS ACTIVITIES OF HUNG YEN PARTY COMMITTEE

Abstract:

Awareness of religion and the role of religious activities can draw up appropriate guidelines and policies to promote the religion development in accordance with the reality as well as in compliance with the legal regulations. It must be affirmed that religion and religious activities are not limited in the spiritual life of the people but also influences every part of the social life. Therefore, Hung Yen Party Committee always considers religion as a very sensitive and complex issue that requires strengthened leadership and administration of the government of all levels. Religion activities are one of the most important issues that is the responsibility of the Party Committee, the government of all levels, and the whole political system.

Keywords: Religion, Hung Yen.